

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การนำไม้เข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อถ่ายลำผ่านประเทศไทยไปประเทศที่สาม

กรมการค้าต่างประเทศได้มีหนังสือที่ พณ ๐๓๐๙/๒๕๖๘ ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า จังหวัดแม่ฮ่องสอนและจังหวัดสุรินทร์ รวมถึงผู้ประกอบการค้าไม้ตามแนวชายแดนหลายรายได้สอบถามไปยังกระทรวงพาณิชย์ในกรณีการนำเข้า และส่งออกสินค้าไม้ผ่านแดนประเทศไทยในลักษณะการถ่ายลำเพื่อส่งไปยังประเทศที่สามว่า ต้องปฏิบัติตามมาตรการที่กระทรวงพาณิชย์กำหนดไว้หรือไม่^๑ นอกจากนี้ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ดากทวิ ทรัพย์ ขอให้กระทรวงพาณิชย์พิจารณาอนุญาตให้นำสินค้าไม้ซุงสักท่อนจากสหภาพพม่าเข้ามาใน ราชอาณาจักรเพื่อถ่ายลำผ่านประเทศไทยไปประเทศที่สาม^๒

กระทรวงพาณิชย์ได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๗ แห่ง พระราชบัญญัติการส่งออกป็นอกและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ ออก ประกาศและระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ดังนี้

๑. ประกาศกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการนำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๙๒) พ.ศ. ๒๕๓๕^๓ และระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการกำหนดด่านศุลกากรนำเข้าใน ราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔^๔ กำหนดให้การนำเข้าและไม้แปรรูปเข้ามาในราชอาณาจักร ทางด่านศุลกากรบริเวณชายแดนเขตจังหวัดที่ติดต่อกับสหภาพพม่าและราชอาณาจักรกัมพูชา รวม

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๑/๐๑๔๘ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๑ ซึ่งสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^๑ หนังสือจังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่ มส ๐๐๑๗/๗๔๖๒ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๙ และหนังสือ จังหวัดสุรินทร์ ส่วนที่สุด ที่ สร ๐๐๑๖.๓/๑๖๐๔๓ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๔๙

^๒ หนังสือห้างหุ้นส่วนจำกัด ดากทวิทรัพย์ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๙

^๓ ข้อ ๓ ให้ไม้และไม้แปรรูปทุกชนิด รวมทั้งสิ่งประดิษฐ์ เครื่องใช้หรือสิ่งอื่นใดที่ทำด้วยไม้ ซึ่ง นำเข้าทางด่านศุลกากรที่กระทรวงพาณิชย์จะกำหนดไว้ในระเบียบเป็นสินค้าที่ต้องมีใบรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า หรือมี หลักฐานการอนุญาตให้ส่งออกของประเทศที่ส่งออกแสดงต่อกรมศุลกากรประกอบการทำพิธีการนำเข้าใน ราชอาณาจักร

ฯลฯ

ฯลฯ

^๔ ข้อ ๔ ให้ด่านศุลกากรบริเวณชายแดนในเขตจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ดาก แม่ฮ่องสอน กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร ระนอง อุบลราชธานี ศรีสะเกษ บุรีรัมย์ สุรินทร์ สระแก้ว จันทบุรี และตราด เป็นด่านศุลกากรที่การนำเข้าและไม้แปรรูปทุกชนิด รวมทั้งสิ่งประดิษฐ์ เครื่องใช้ หรือสิ่งอื่นใด ที่ทำด้วยไม้ ต้องมีใบรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าหรือมีหลักฐานการอนุญาตให้ส่งออกของประเทศที่ส่งออกแสดงต่อกรม ศุลกากรประกอบการทำพิธีการนำเข้าในราชอาณาจักร

๕ ข้อ ๔ ให้สินค้าดังต่อไปนี้ เป็นสินค้าที่ต้องขออนุญาตในการส่งออกนอกราชอาณาจักร

๑๓๑

๖ ข้อ ๓ จะอนุญาตให้ส่งไม้และไม้แปรรูปออกไปนอกราชอาณาจักรได้ กรณีดังต่อไปนี้

อนุญาตให้ส่งออกไม่จำกัดปริมาณ โดยให้ยื่นคำร้องขอรับใบอนุญาตส่ง
สินค้าออกไปนอกราชอาณาจักร พร้อมแสดงสำเนาบัญชีราคาสินค้าหรือใบเสนอราคาสินค้าล่วงหน้าหรือหลักฐาน
ทางการค้าอื่นใดที่แสดงรายละเอียดการซื้อขายสินค้านั้น

อนุญาตให้ส่งออกตามปริมาณที่กำหนดในหนังสือรับรองจากกรมป่าไม้หรือผู้ซึ่งกรมป่าไม้มอบหมาย โดยให้ยื่นคำร้องขอรับใบอนุญาตส่งสินค้าออกไปนอกราชอาณาจักร พร้อมแสดงสำเนาบัญชีราคาสินค้าหรือใบเสนอราคาสินค้าล่วงหน้าหรือหลักฐานทางการค้าอื่นใดที่แสดงรายละเอียดการซื้อขายสินค้าดังกล่าว และหนังสือรับรองจากกรมป่าไม้หรือผู้ซึ่งกรมป่าไม้มอบหมาย ว่าเป็นไม้ที่อยู่ในหลักเกณฑ์กรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ไม้สนที่ตัดออกจากป่าในบริเวณที่หน่วยงานของทางราชการหรือ
รัฐวิสาหกิจ จำเป็นต้องใช้พื้นที่ป่าในบริเวณนั้น เพื่อประโยชน์ของหน่วยงานนั้นๆ

(๒) ไม้สนที่ตัดออกจากการตัดสงขยาในระยะจากสวนป่าของกรมป่าไม้

(๓) ไม่สนประดิพัทธ์ที่ตัดจากสวนไม้สนประดิพัทธ์ที่ปลูกในที่ดินกรรมสิทธิ์

อนุญาตให้ส่งออกตามปริมาณที่กำหนดในหนังสือรับรองจากกรมป่าไม้หรือผู้ซึ่งกรมป่าไม้มอบหมาย โดยให้ยื่นคำร้องขอรับใบอนุญาตส่งสินค้าออกไปนอกราชอาณาจักร พร้อมแสดงสำเนาบัญชีราคาสินค้าหรือใบเสนอราคาสินค้าล่วงหน้าหรือหลักฐานทางการค้าอื่นใดที่แสดงรายละเอียดการซื้อขายสินค้าดังกล่าว และหนังสือรับรองจากกรมป่าไม้หรือผู้ซึ่งกรมป่าไม้มอบหมาย ว่าเป็นไม้ที่ทำออกจากสวนป่าที่ปลูกขึ้นทั้งของรัฐและเอกชน

สำหรับการส่งออกไม้สักสวนป่า จะอนุญาตให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (อ.ป.) เป็นผู้ส่งออก

กฎหมายว่าด้วยป่าไม้ต้องขออนุญาตส่งออก โดยจะอนุญาตให้ส่งไม้และไม้แปรรูปออกไปนอกราชอาณาจักรได้เฉพาะไม้อย่างพารา ไม้สนที่มีหนังสือรับรองจากกรมป่าไม้ และไม้ที่ทำออกจากสวนป่าเท่านั้น ซึ่งประกาศและระเบียบกระทรวงพาณิชย์ทั้ง ๔ ฉบับดังกล่าวไม่ได้กำหนดข้อยกเว้นสำหรับการนำสินค้าผ่านประเทศไทยไปประเทศที่สามโดยวิธีการถ่ายลำไว้

อย่างไรก็ตาม กรมศุลกากรได้มีประกาศกรมศุลกากร ที่ ๙๑/๒๕๔๗ เรื่อง ว่าด้วยพิธีการว่าด้วยการถ่ายลำ ซึ่งกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติในการถ่ายลำของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรโดยกำหนดให้ของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อทำการเปลี่ยนยานพาหนะออกไปยังต่างประเทศไม่ต้องเสียอากรขาเข้าแต่ต้องปฏิบัติตามวิธีการที่กำหนด โดยไม่ได้ระบุว่าการนำเข้าเพื่อการถ่ายลำดังกล่าวไม่ต้องปฏิบัติตามมาตรการที่กฎหมายอื่นกำหนด^๓

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือแจ้งกรมสรรพสามิตกรณีที่ได้หารือเรื่อง การนำสุราผ่านประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) ได้พิจารณาและมีความเห็นโดยสรุปว่า การนำสุราจากต่างประเทศเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อส่งออกไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมิได้ขออนุญาตจากเจ้าพนักงานสรรพสามิตก่อนการนำเข้ามาในราชอาณาจักร นั้น มีความผิดตามพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๙๓ และพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช ๒๔๖๙ เนื่องจากยังไม่ได้มีการออกกฎหมายอนุวัติการตามความตกลงว่าด้วยการขนส่งทางถนนระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พ.ศ. ๒๕๔๒ ในส่วนที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๙๓ ดังนั้น ความตกลงดังกล่าวจึงมิใช่บทยกเว้นในการต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสุรา^๔

กรมการค้าต่างประเทศจึงขอหารือเกี่ยวกับประเด็นข้อกฎหมายเพื่อกรมการค้าต่างประเทศและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้ใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักการของกฎหมาย ดังนี้

๑. กรณีที่มีประกาศกระทรวงพาณิชย์ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการส่งออกป็นอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดให้การส่งออกหรือการนำเข้าสินค้าใดสินค้านั้นต้องปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนด โดย

^๓ (๑) ของถ่ายลำที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อทำการถ่ายเปลี่ยนยานพาหนะออกไปยังต่างประเทศโดยไม่ต้องเสียภาษีอากรขาเข้า

ให้กระทำได้ทุกรูปแบบของการขนส่ง (MULTIMODAL TRANSPORTATION) เว้นแต่การขนส่งสินค้าที่มีความตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการผ่านแดนกับประเทศใดให้ใช้พิธีการผ่านแดนกับการขนส่งสินค้าตามที่กรมศุลกากรกำหนด และจะต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

^๔ หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๑/๐๖๑๙ ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๘ ถึงกรมสรรพสามิต ส่งพร้อมบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการนำสุราเข้ามาในราชอาณาจักร

ประกาศข้างต้นไม่ได้กำหนดข้อยกเว้นแก่กรณีการนำสินค้าผ่านประเทศไทยไปประเทศที่สามโดยวิธีการถ่ายลำไว้ ดังนั้น การนำสินค้าที่มีมาตรการดังกล่าวเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อถ่ายลำผ่านประเทศไทยไปประเทศที่สาม ดังเช่นกรณีการนำสินค้าไม้ซุงสักท่อนจากสหภาพมาเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อถ่ายลำผ่านประเทศไทยไปประเทศที่สามของห้างหุ้นส่วนจำกัด ตากทวีทรัพย์ จะต้องปฏิบัติตามมาตรการที่กระทรวงพาณิชย์กำหนดตามแนวทางการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา กรณีการนำเข้าสุราผ่านประเทศไทยไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวของกรมสรรพสามิตหรือไม่

๒. ประกาศกรมศุลกากร ที่ ๙๑/๒๕๔๗ เรื่อง ว่าด้วยพิธีการว่าด้วยการถ่ายลำ จะเป็นการยกเว้นที่จะต้องปฏิบัติตามประกาศและระเบียบของกระทรวงพาณิชย์หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) ได้พิจารณาข้อหารือจากหนังสือของกรมการค้าต่างประเทศและเอกสารแนบท้าย รวมทั้งได้รับฟังคำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมศุลกากร) ผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมป่าไม้) และผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ (กรมการค้าต่างประเทศ) เพิ่มเติมเพื่อความชัดเจนในข้อเท็จจริงและประเด็นหารือแล้ว เห็นว่า ประเด็นตามข้อหารือที่จะต้องพิจารณา มี ๒ ประเด็น คือ

ประเด็นที่หนึ่ง กรมการค้าต่างประเทศจะนำแนวทางการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) ในกรณีปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการนำสุราเข้ามาในราชอาณาจักร มาใช้กับกรณีการนำไม้เข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อถ่ายลำผ่านประเทศไทยไปประเทศที่สามได้หรือไม่

ประเด็นที่สอง ประกาศกรมศุลกากร ที่ ๙๑/๒๕๔๗ เรื่อง ว่าด้วยพิธีการว่าด้วยการถ่ายลำ จะเป็นการยกเว้นประกาศและระเบียบของกระทรวงพาณิชย์หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) ได้พิจารณาประเด็นทั้งสองและมีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เห็นว่า กรณีปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการนำสุราเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการหารือตามพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๙๓ ส่วนกรณีการถ่ายลำสินค้าไม้ผ่านประเทศไทยไปประเทศที่สามตามที่กรมการค้าต่างประเทศหารือมานี้เป็นการหารือตามพระราชบัญญัติการส่งออกนอกและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งมีความแตกต่างกันทั้งในเรื่องข้อหารือ ข้อเท็จจริง และปัญหา รวมทั้งยังเกี่ยวข้องกับกฎหมายต่างฉบับกันอีกด้วย จึงเป็นกรณีที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกัน

สำหรับคำร้องขอตามสำเนาหนังสือของทางหุ้นส่วนจำกัด ตากทวิทรัพย์ ผู้แทนกรรม
 ศุลกากรได้ชี้แจงต่อที่ประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า กรณีทางหุ้นส่วนจำกัด ตากทวิทรัพย์ ได้เป็นที่
 ยุติไปแล้ว

สำหรับเอกสารเพิ่มเติม^๙ ที่ผู้แทนกรรมการค้าต่างประเทศเสนอต่อที่ประชุมเพื่อ
 ประกอบการพิจารณาที่มีประเด็นเช่นเดียวกับเรื่องที่หารือมานั้น ข้อเท็จจริงปรากฏว่า เป็นเรื่องที่มี
 การฟ้องคดีซึ่งอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลางซึ่งตาม ข้อ ๙ (๑)^{๑๐} แห่งระเบียบ
 คณะกรรมการกฤษฎีกาว่าด้วยการรับปรึกษาให้ความเห็นทางกฎหมายของกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ.
 ๒๕๒๒ กำหนดว่ากรรมการกฤษฎีกาจะไม่พิจารณาให้ความเห็นทางกฎหมายในเรื่องที่มีการฟ้องร้อง
 เป็นคดีอยู่ในศาล ดังนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) จึงไม่พิจารณาให้ความเห็นทาง
 กฎหมายในเรื่องนี้

ประเด็นที่สอง เห็นว่า ประกาศกรมศุลกากร ที่ ๙๑/๒๕๔๗ เป็นประกาศที่ออกตาม
 กฎหมายว่าด้วยศุลกากร ส่วนประกาศและระเบียบกระทรวงพาณิชย์นั้นออกตามกฎหมายว่าด้วยการ
 ส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า ดังนั้น ประกาศกรมศุลกากรซึ่งออกโดย
 อาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรย่อมไม่เป็นการยกเว้นหรือกระทบต่อประกาศและระเบียบ
 ของกระทรวงพาณิชย์ที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการส่งออกนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักร
 ซึ่งสินค้า

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๕๑

^๙ คดีศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขดำที่ ๒๒๔๕/๒๕๔๙ ระหว่างบริษัท ไอโอเนค โลจิสติกส์
 จำกัด ผู้ฟ้องคดี กับกรมศุลกากร ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และกรมการค้าต่างประเทศ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒

^{๑๐} ข้อ ๙ กรรมการกฤษฎีกาจะไม่พิจารณาให้ความเห็นทางกฎหมายในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) เรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาล

ฯลฯ

ฯลฯ

ทั้งนี้ เว้นแต่จะเป็นเรื่องที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีจะได้มีมติหรือมีคำสั่งเป็นการ
 ภายในให้พิจารณา